

**Uchwała nr III/89 z dnia 9 października 2021 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej
w sprawie przyjęcia Zasad awansów i spadków sędzi szczebla centralnego oraz
powoływania kandydatek na sędzi szczebla centralnego**

Na podstawie art. 34 § 1 pkt 25) Statutu PZPN postanawia się, co następuje:

I. Przyjmuje się Zasady awansów i spadków sędzi szczebla centralnego oraz powoływania kandydatek na sędzi szczebla centralnego w następującym brzmieniu:

**ZASADY AWANSÓW I SPADKÓW SĘDZI SZCZEBLA CENTRALNEGO ORAZ
POWOŁYWANIA KANDYDATEK NA SĘDZI SZCZEBLA CENTRALNEGO**

ROZDZIAŁ I. Postanowienia ogólne

1. Niniejsze zasady i zostały dostosowane do warunków Konwencji Sędziowskiej UEFA.
2. Użyte w niniejszych zasadach określenie „sędzia szczebla centralnego” oznacza sędzię lub sędzię asystentkę uprawnioną do sędziowania zawodów Ekstraligi, I ligi i II ligi kobiet oraz innych rozgrywek prowadzonych przez PZPN lub upoważnione przez niego podmioty.
3. Ilekroć mowa w niniejszych zasadach o „sezonie rozgrywkowym”, należy przez to rozumieć cykl rozgrywkowy jesień – wiosna.
4. Sędzia szczebla centralnego musi spełniać następujące warunki:
  - a. posiadać minimum średnie wykształcenie (co potwierdza Przewodniczący KS ZPN),
  - b. posiadać odpowiednią sprawność fizyczną oraz sportową sylwetkę,
  - c. odznaczać się nienaganną postawą etyczno-moralną,
  - d. działać aktywnie w procesie szkolenia w zakresie wyznaczonym przez Zarząd KS PZPN, Centralną Komisję Szkoleniową KS PZPN, jak również przez macierzystą organizację sędziowską,
  - e. wykazywać odpowiednią dyspozycyjność do prowadzenia zawodów.
  - f) uczestniczyć systematycznie w szkoleniach on line realizowanych przez KS PZPN
5. Sędzia szczebla centralnego nie może być pracownikiem ani działaczem społecznym żadnego piłkarskiego klubu sportowego.
6. Uprawnienia do prowadzenia zawodów dla sędzi szczebla centralnego nadawane są na jeden sezon rozgrywkowy.
7. Zarząd KS PZPN ma prawo cofnąć uprawnienia w trakcie trwania sezonu rozgrywkowego sędzi, która:
  - a. nie przestrzega lub uchyla się od spełniania warunków ujętych w niniejszych zasadach lub
  - b. naruszyła lub istnieje uzasadnione podejrzenie naruszenia norm etyczno-moralnych w związku z pełnieniem funkcji sędzi (w tym również, gdy postawione jej zostaną zarzuty przez prokuraturę związane z korupcją w sporcie bądź zostanie skazana prawomocnym wyrokiem przez sąd powszechny za przestępstwa popełnione umyślnie) lub,

- c. nie przestrzega regulaminów i postanowień PZPN lub
- d. prowadzi zawody na poziomie niezadowalającym lub
- e. nie zalicza egzaminów sprawnościowych lub teoretycznych.

8. W uzasadnionych przypadkach Zarząd KS PZPN ma prawo delegować sędzię na mecze wyższej klasy rozgrywkowej, niż nominalnie im przysługująca w danym sezonie.

9. Awanse i spadki sędzi szczebla centralnego następują po zakończeniu całego sezonu rozgrywkowego, z wyjątkiem przypadków opisanych w Rozdz. I pkt. 8.

ROZDZIAŁ II. Postanowienia dotyczące wieku sędzi

1. Ustala się następujące granice wieku:

- a. sędzię międzynarodowe – wg ustaleń FIFA,
- b. nowo zgłoszone kandydatki ma sędzię i sędzię asystentki szczebla centralnego – do 35 lat (w uzasadnionych merytorycznie przypadkach Zarząd KS PZPN może odstąpić od tego wymogu).

3. Zasady naborów nowych sędzi i sędzi asystentek ustala przed każdym sezonem Zarząd KS PZPN.

4. Uprawnienia sędzi do prowadzenia zawodów szczebla centralnego wygasają w dniu zakończenia rozgrywek w sezonie rozgrywkowym.

ROZDZIAŁ III. Obserwacje

1. Na wszystkich zawodach mistrzowskich, pucharowych i barażowych, których obsady dokonuje Zarząd KS PZPN, sędzię mogą być poddawane obserwacji. Głównym celem prowadzenia obserwacji są względy szkoleniowe. Aktualna forma sędzi i jej potencjał umiejętności sędziowskich zdiagnozowane przez obserwatora, są materiałem pomocniczym przy dokonywaniu obsad. Sędziom przysługuje prawo do zgłoszenia Zarządowi KS PZPN zastrzeżeń do oceny obserwatora wystawionej w arkuszu obserwacji (także do opisu zawartego w tym arkuszu) bądź też do konkretnych zdarzeń boiskowych, które dotyczą poważnych błędów sędzi. Zastrzeżenia muszą zostać złożone do Przewodniczącego KS PZPN w terminie do 5 dni od daty otrzymania raportu obserwatora. Zarząd KS PZPN przekaze zainteresowanej sędzi ostateczną decyzję.

2. Sędzię prezentujące wysoki poziom prowadzenia zawodów będą częściej uwzględniane w obsadzie. Decyzje o braku nominacji bądź o liczbie prowadzonych przez sędzię zawodów nie mogą być przedmiotem odwołania i nie podlegają uzasadnianiu ze strony Zarządu KS PZPN.

ROZDZIAŁ IV. Testy teoretyczne i sprawnościowe

1. W każdym sezonie rozgrywkowym KS PZPN organizuje następujące kursy i testy:

- a. letni kurs dla sędzi szczebla centralnego
- b. zimowy kurs dla sędzi szczebla centralnego
- c. warsztaty, konferencje szkoleniowo-unifikacyjne.

2. Na każdym kursie przeprowadzany jest test teoretyczny i sprawnościowy. Zarząd KS PZPN ma także prawo zorganizować dodatkowe testy np. filmowe, sprawnościowe w trakcie sezonu. O ich zakresie sędziowie zostaną poinformowani z 30-dniowym wyprzedzeniem.

3. W sytuacjach szczególnych Zarząd KS PZPN może ograniczyć zakres testów oraz zorganizować testy on-line..

4. Wszystkie egzaminy mają charakter zaliczeniowy. Minima zaliczeniowe wynoszą:

a. dla testu pisemnego – 80% prawidłowych odpowiedzi,

b. dla testu filmowego – 70% prawidłowych odpowiedzi,

c. dla testu sprawnościowego – wg zasad FIFA.

Obowiązują testy sprawnościowe przyjęte dla FIFA dla sędzi oraz sędzi asystentek. Normy zaliczeniowe (limity czasowe) określa Zarząd KS PZPN, podając je do wiadomości zainteresowanym minimum 60 dni przed testem. W przypadku nieosiągnięcia wyznaczonych czasów lub dystansów test sprawnościowy jest niezaliczony.

5. W uzasadnionych przypadkach (choroba, kontuzja) Zarząd KS PZPN ma prawo zwolnić sędziego z uczestnictwa w testach. Nie zwalnia to jednak sędzi od zaliczania testów przed Komisją w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez Zarząd KS PZPN.

6. Jeżeli sędzia w okresie nie dłuższym niż 30 dni przed wyznaczonym terminem testu, uczestniczyła w oficjalnym kursie UEFA lub FIFA, wynik sprawdzianu kondycyjnego zostanie jej zaliczony, jeśli zakres i forma tego testu były zbieżne z zakresem egzaminu w Polsce.

7. Sędzi delegowanej na zawody w terminie testu, wyznacza się nowy termin. Sędzia taka może być uwzględniana w obsadzie.

8. Sędzia, która nie zaliczy jednego lub kilku testów, może być przesunięta do niższej klasy rozgrywkowej. Może również być poddana testowi poprawkowemu, który zalicza w wyznaczonym przez Zarząd KS PZPN terminie. Do czasu zaliczenia testu sędzia nie jest uwzględniana w obsadzie. Po niezaliczeniu któregośkolwiek z testów w terminie poprawkowym, sędzia zostanie przesunięta do niższej grupy (w przypadku sędzi II ligi do macierzystego ZPN). Uprawnienia do prowadzenia zawodów w niższej grupie uzyska ona pod warunkiem zaliczenia testu w kolejnym terminie, który jest terminem ostatecznym. Brak zaliczenia tego testu skutkuje przekazaniem sędzi do dyspozycji macierzystego ZPN.

9. Sędzia, która z przyczyn nieusprawiedliwionych nie weźmie udziału w wyznaczonych terminach testów, zostanie przekazana do dyspozycji macierzystego ZPN.

10. Sędzia, która w trakcie egzaminu kondycyjnego dozna kontuzji, potwierdzonej przez lekarza, zostanie dopuszczona do kolejnego egzaminu po zgłoszeniu gotowości w terminie określonym przez Zarząd KS PZPN.

ROZDZIAŁ V. Listy klasyfikacyjne

1. Po zakończeniu każdego sezonu rozgrywkowego Zarząd KS PZPN ustala listę klasyfikacyjną sędzi danej klasy rozgrywkowej, biorąc pod uwagę m.in.:

a) merytoryczną treść obserwacji z poszczególnych meczów,

b) rankingi sporządzane przez obserwatorów,

c) opinię Zarządu Kolegium Sędziów po konsultacji z Zespołem ds. Arbitrażu kobiet.

ROZDZIAŁ VI. Sędzie międzynarodowe i kandydatki na sędzie międzynarodowe – zasady mianowania

1. Międzynarodowe Sędzie i sędzie asystentki muszą znać język angielski. Zasady sprawdzania znajomości języka angielskiego ustala Zarząd KS PZPN.

2. Uprawnienia sędzi FIFA po raz pierwszy może uzyskać sędzia, która spełnia warunki określone przez FIFA. Zarząd KS PZPN przedstawia do zatwierdzenia Zarządowi PZPN proponowaną listę rankingową kandydatów na międzynarodowe sędzie, sędzie asystentki i sędzie asystentki video.

3. Sędzia FIFA zostaje ponownie kandydatką jeżeli:

a) prowadzi zawody szczebla centralnego na poziomie spełniającym oczekiwania Zarządu KS PZPN,

b) na zawodach międzynarodowych uzyskuje wysokie oceny,

c) odpowiada warunkom stawianym przez FIFA,

d) stwarza perspektywy awansu w hierarchii UEFA i FIFA.

ROZDZIAŁ VII. Postanowienia końcowe:

1. Sędzia szczebla centralnego za zgodą Zarządu KS PZPN może być czasowo urlopowana.

2. Zgoda KS PZPN na czasowy urlop każdorazowo powinna zawierać:

a) długość urlopu,

b) warunki powrotu do prowadzenia zawodów

3. Zarząd KS PZPN może nakładać na sędzie dodatkowe zadania szkoleniowe. Niewykonywanie obowiązków w wyznaczonych terminach będzie skutkowało wstrzymaniem sędzi w obsadzie zawodów.

5. Sędzie szczebla centralnego są zobowiązane do przestrzegania Statutu PZPN oraz uchwał Zarządu PZPN i KS PZPN. Wprowadza się bezwzględny zakaz nieuprawnionego kontaktu telefonicznego lub osobistego sędzi z przedstawicielami klubów. Naruszenie powyższego zakazu spowoduje automatyczne wstrzymanie sędzi w obsadzie od prowadzenia zawodów na okres ustalony przez Zarząd KS PZPN.

6. Nieusprawiedliwione lub nieuprawnione kontakty sędzi i obserwatorów przed meczem lub po jego zakończeniu spowoduje wstrzymanie w obsadzie przez Zarząd KS PZPN do odwołania. Za usprawiedliwione i uprawnione uznaje się jedynie kontakty związane z danym meczem, dotyczące spraw mieszczących się w ramach obowiązującego prawa, w tym przepisów związkowych.

7. Do interpretacji niniejszych zasad awansów i spadków upoważniony jest Zarząd KS PZPN.

8. Decyzje w sprawie awansów i spadków mają charakter nominacji i nie podlegają odwołaniu oraz zaskarżeniu.

II. Traci moc Uchwała nr VI/91 z 16 czerwca 2017 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej.

III. Niniejsza Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes PZPN Cezary Kulesza